



ΑΙΤΗΜΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

(Κατ' άρθρ. 133 του ΚτΒ)

Αθήνα, 23 Απριλίου 2026

- Προς:**
- 1.Την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κα Δόμνα Μιχαηλίδου
 - 2.Την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κα Νίκη Κεραμέως
 - 3.Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
 - 4.Τον Υπουργό Ανάπτυξης, κ. Παναγιώτη Θεοδωρικάκο

Διά του Αξιότιμου κ. Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων

Θέμα: «Επιμονή του φαινομένου εκροής ανθρώπινου κεφαλαίου (“brain drain”) και το 2024, παρά τα κυβερνητικά μέτρα επαναπατρισμού»

Κύριοι Υπουργοί,

Στην Έκθεση για τη Δημοσιονομική Βιωσιμότητα έτους 2024, την οποία το Ελεγκτικό Συνέδριο εκδίδει προς ενημέρωση της Βουλής στο πλαίσιο της παρακολούθησης κρίσιμων παραμέτρων της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, καταγράφονται ιδιαίτέρως ανησυχητικά στοιχεία για τη συνεχιζόμενη εκροή ανθρώπινου κεφαλαίου από τη χώρα¹.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat που παρατίθενται στην ως άνω έκθεση, το 2024 **369.300 Έλληνες πολίτες ηλικίας 20-64 ετών** διέμεναν εκτός Ελλάδας σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ΕΖΕΣ, αριθμός αυξημένος κατά **3,5%** σε σχέση με το 2023. Στην ίδια έκθεση αναφέρεται επίσης ότι οι Έλληνες πολίτες με ανώτατη εκπαίδευση που διαμένουν στις ίδιες χώρες αυξήθηκαν κατά **71%** την

¹ <https://www.elsyn.gr/sites/default/files/DHM%20VIOSIMOTHTA%202024.pdf>

περίοδο 2014-2024, ενώ για το 2024 υπολογίζονται σε περίπου **117.000 άτομα**, αυξημένοι κατά **9.600** σε σύγκριση με το 2023.

Τα στοιχεία αυτά δεν επιτρέπουν εφησυχασμό ούτε τεκμηριώνουν πλήρη αναστροφή του φαινομένου. Αντιθέτως, αποτυπώνουν ότι η χώρα εξακολουθεί να χάνει, σε σημαντικό βαθμό, ανθρώπινο δυναμικό παραγωγικής ηλικίας και υψηλής εκπαίδευσης, παρά τις επανειλημμένες κυβερνητικές αναφορές περί «brain regain» και παρά την ύπαρξη θεσμοθετημένων κινήτρων επαναπατρισμού, όπως ο ειδικός τρόπος φορολόγησης του άρθρου 5Γ ΚΦΕ για πρόσωπα που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα.

Το ζήτημα δεν είναι μόνο αναπτυξιακό. Είναι ταυτόχρονα δημογραφικό, κοινωνικό, ασφαλιστικό και θεσμικό. Το ίδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο επισημαίνει ότι ο περιορισμός ή η αντιστροφή του φαινομένου του brain drain, ιδίως όταν αφορά νέα και υψηλής εξειδίκευσης άτομα, μπορεί να συμβάλει θετικά τόσο στα έσοδα του ασφαλιστικού συστήματος όσο και στην αύξηση του ΑΕΠ.

Υπό τα δεδομένα αυτά, γεννάται εύλογο ερώτημα κατά πόσον η κυβερνητική πολιτική για τη συγκράτηση και επιστροφή επιστημονικού και επαγγελματικού δυναμικού έχει αξιολογηθεί με αντικειμενικά, μετρήσιμα και δημόσια ελέγξιμα κριτήρια. Διότι χωρίς συγκεκριμένα στοιχεία για την αποτελεσματικότητα των κινήτρων, για τον αριθμό των πραγματικών επαναπατρισμών, για τις θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν ή καλύφθηκαν και για το καθαρό ισοζύγιο επιστροφών και αναχωρήσεων, η δημόσια συζήτηση κινδυνεύει να παραμένει σε επίπεδο γενικών διακηρύξεων.

Επειδή η επίμονη εκροή ανθρώπινου κεφαλαίου συνιστά κρίσιμο πρόβλημα εθνικής σημασίας, με άμεσες συνέπειες για την παραγωγική βάση της χώρας, τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, την κοινωνική συνοχή και τις προοπτικές των νεότερων γενεών,

Παρακαλούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί να καταθέσουν στη Βουλή:

1. Κάθε **μελέτη, έκθεση, αξιολόγηση, εισήγηση ή υπηρεσιακό σημείωμα** από το 2021 έως σήμερα σχετικά με το φαινόμενο του brain drain/brain gain στην Ελλάδα.
2. **Συγκεντρωτικό πίνακα**, ανά έτος από το 2021 έως σήμερα, με:
 - τις αιτήσεις υπαγωγής στα ισχύοντα κίνητρα επαναπατρισμού,
 - τις εγκρίσεις και απορρίψεις,
 - τον αριθμό των τελικώς εγκατασταθέντων στην Ελλάδα,
 - την επαγγελματική τους ιδιότητα ή τον κλάδο απασχόλησης,
 - και τη γεωγραφική κατανομή τους, εφόσον τηρείται.



3. Κάθε **έγγραφο, αλληλογραφία, πρακτικό ή υπηρεσιακή επεξεργασία** που αφορά τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση ή την αξιολόγηση του ειδικού φορολογικού καθεστώτος του άρθρου 5Γ ΚΦΕ και κάθε άλλου σχετικού μέτρου επαναπατριsmού.
4. Κάθε **διυπουργικό σχέδιο, μνημόνιο συνεργασίας, απόφαση, παρουσίαση ή χρονοδιάγραμμα ενεργειών** που αφορά την αντιμετώπιση του brain drain και την προσέλκυση Ελλήνων του εξωτερικού.
5. Τα **επικαιροποιημένα στατιστικά στοιχεία** που διαθέτουν τα συναρμόδια Υπουργεία ή οι εποπτευόμενοι φορείς για:
 - ο το καθαρό ισοζύγιο επιστροφής/αναχώρησης Ελλήνων πολιτών παραγωγικής ηλικίας,
 - ο την επιστροφή πτυχιούχων ή υψηλής εξειδίκευσης εργαζομένων,
 - ο και την απορρόφησή τους στην ελληνική αγορά εργασίας.

Οι αιτούντες Βουλευτές

Δρ. Μιχαήλ Χουρδάκης

Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης

Γιώτα Πούλου
Βουλευτής Βοιωτίας

Θεοδώρα Τζάκρη
Βουλευτής Πέλλας

Ραλλία Χρηστίδου
Βουλευτής Β3 Τομέα
Αττικής

